

Danmarks Smørexport 1899—1900.

Af Konsulent *B. Bøggild*.

Ligesom de nærmest foregaaende Aar ønsker Tidsskriftets Redaktion ogsaa i Aar at bringe sine Læsere de nøjagtigst mulige Meddelelser vedrørende Danmarks Smøromsætning med Udlandet, og ved velvillig Imødekommenhed fra statistisk Bureaus Side er det blevet muligt af Toldlisterne at fremskaffe det til Sagens Belysning nødvendige statistiske Materiale i en noget fyldigere Skikkelse end den, hvori det offentliggjøres af Bureauet selv. — Tallene gjælde Tidsrummet fra Begyndelsen af Oktober til Slutningen af September, idet Materialet kun kan fremskaffes kvartalsvis, og i de følgende Tabeller vil Tallene for det sidste Aar ses at være sammenstillede med de tilsvarende Tal fra de nærmest foregaaende Aar, saaledes at en Sammenligning kan tjene til at belyse Udviklingen af nogle af de for det danske Mælkeribrug mest betydningsfulde Forhold vedrørende Smørhandelen.

Af den første Tabel (Side 566) ses, at Landets samlede Smørindførsel er stegen fra $34\frac{1}{3}$ til $40\frac{1}{3}$ Millioner Pund, og at Stigningen næsten alene skyldes Rusland. — Indførselen fra Sverrig er noget nedadgaaende, men er ligesom tidligere Aar jævnt fordelt over hele Aaret og beløber sig til meget nær 4 Mill. Pund i hvert Kvartal. Af det svenske Smør er 375,000 Pund transiteret over Frederikshavn, og c. 169,000 Pd. er indført over Helsingør, saavidt vides til kjøbenhavnske Firmaer, medens

Smørindførselen til Danmark i Pund.

Fra	$\frac{1}{10}$ 1896— $\frac{30}{9}$ 1897	$\frac{1}{10}$ 1897— $\frac{30}{9}$ 1898	$\frac{1}{10}$ 1898— $\frac{30}{9}$ 1899	$\frac{1}{10}$ 1899— $\frac{30}{9}$ 1900
	Sverrig	17,150,066	17,201,922	16,752,853
Rusland (Finland)..	14,025,856	14,860,175	15,170,051	22,318,692
Tyskland	1,999,255	1,076,188	980,733	1,113,357
Amerika	1,945,949	487,476	921,711	44,750
England	360,494	448,160	345,570	280,773
Andre Lande	299,612	29,727	118,913	33,242
Ialt	35,781,232	34,103,648	34,289,831	40,311,832

hele den øvrige Mængde er indført direkte til Kjøbenhavn. — Af det tyske Smør er c. 350,000 Pd. indført fra Slesvig til Esbjerg, 125,000 Pd. til Kolding og 115,000 Pd. over Faaborg, medens c. 540,000 Pd., formentlig for en Del ikke tysk, men russisk Smør, er indført fra tyske Havne til Kjøbenhavn.

Indførselen af Smør fra Rusland i Pund.

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1895—96	2,109,021	2,035,442	4,326,510	4,082,800	12,553,773
1896—97	1,927,413	2,392,156	5,219,474	4,486,813	14,025,856
1897—98	2,330,300	2,132,803	5,383,468	5,013,604	14,860,175
1898—99	2,254,069	1,577,823	5,008,612	6,329,547	15,170,051
1899—1900	2,353,845	2,087,283	6,608,892	11,268,672	22,318,692

Mere end Halvdelen af det indførte Smør kommer nu fra Rusland, idet Finland jo i dette Forhold betragtes som en Del af det store russiske Rige, og hele denne Indførsel foregaar alene til Kjøbenhavn. Af den særlige

Tabel angaaende Indførselen fra Rusland ses, at det især er i Juli Kvartal, at Mængden har været stærk stigende, og denne betydelige Stigning i den fremskaffede Smørmængde hidrører ikke fra Finland, men uden Tvivl fortrinnsvis eller alene fra det indre Rusland og Sibirien, hvorhen kjøbenhavnske Firmaer sende flere og flere Repræsentanter, der dels bestyre faste Filialer og dels berejse de Egne, hvor der menes at være Betingelser for at udvikle en betydelig Smørproduktion.

Fra den russiske Regjerings Side gjøres der ikke ubetydelige Anstrengelser for at fremme en rationel Smørproduktion, men der kan dog være delte Meninger om, hvor hurtig og i hvilken Udstrækning det kan ventes, at Smørexporten vil udvikle sig i de forskjellige Egne. En Kjendsgjerning er det, at fra Finland er Exporten mindre nu end for nogle Aar siden. Den var i 1896 14.4 Mill. Kilogram, men i 1899 udførtes der fra Finland kun 10.1 Mill. Kg., nemlig c. 5.8 Mill. Kg. til England, 4.1 Mill. Kg. til Danmark og 0.2 til andre Lande. Og det er ikke uden Interesse for os Danske at bemærke, at fra Finland kan man høre anført, at Nedgangen i Smørexporten skyldes stigende Forbrug i selve Landet, idet saavel Indførsel som Produktion af Margarine er forbudt, medens den ligeledes siden 1896 tilstedeværende Nedgang i Smørexporten i Sverrig jo ikke kan tillægges noget Margarineforbud, da Margarinen jo lige saa vel er tilladt i Sverrig som i Danmark. — Der er formentlig Grund til at antage, at saavel i Finland som i Sverrig har der i de senere Aar været nogen Nedgang i Produktionen, samtidig med at bedre Lønningsvilkaar for Haandværkere og Arbejdere maaske nok har foranlediget et noget forøget Hjemmeforbrug; men det er ret sandsynligt, at Aarsagerne til Nedgangen i Smørproduktionen er forskjellig i disse to Lande, uden at der her skal gjøres Forsøg paa at godtgjøre, i hvilke Forhold disse Aarsager maaske kunne have deres Udspring.

Smørudførselen fra Danmark i Pund.

Til	$\frac{1}{10}$ 1896—	$\frac{1}{10}$ 1897—	$\frac{1}{10}$ 1898—	$\frac{1}{10}$ 1899—
	$\frac{30}{9}$ 1897	$\frac{30}{9}$ 1898	$\frac{30}{9}$ 1899	$\frac{30}{9}$ 1900
England	124,050,068	139,557,161	140,894,253	144,611,129
Tyskland	2,877,679	2,778,517	2,811,887	3,860,510
Sverrig	692,191	355,366	295,198	398,720
Norge	44,154	40,853	18,779	19,080
Holland	94,591	91,746	28,938	2,401
Belgien	33,806	43,109	68,760	50,528
Spanien	67,658	—	—	31,640
Frankrig.....	18,048	10,188	3,553	2,873
Amerika	4,387	24,129	2,470	24,338
Østasien.....	—	64,310	147,046	133,016
Andre Lande.....	198,279	92,639	98,050	158,489
Ialt...	128,080,861	143,058,018	144,368,934	149,292,724

Smørudførselen her fra Danmark ses i hosstaaende Tabel i det sidst forløbne Aar at være stegen c. 5 Mill. Pund i Sammenligning med 1898—99, og i de sidste tre Aar har Stigningen i Exporten været over 21 Millioner Pund. Af den følgende Tabel ses derimod, at Danmarks Overskuds-Udførsel af Smør i det sidste Landbrugsaar er gaaet c. 1 Million Pund tilbage, idet Stigningen i Exporten kun har været c. 5, medens Stigningen i Importen har været 6 Millioner Pund, og Overskuds-Udførselen i 1899—1900 viser sig at være af omtrent samme Størrelse som i 1897—98, hvilket Aar der var en meget betydelig Stigning i Sammenligning med alle tidligere Aar.

Det var særlig den udmærkede Græssommer 1898, der fremkaldte den betydelige Stigning i Overskuds-Udførselen i 1897—98, og det maa siges at være ret tilfredsstillende, at denne pludselig indvundne Højde i Tallet for Overskuds-Udførselen er bleven bevaret i de to følgende Aar, men for rigtig Vurdering af Tallene som Maal for Produktionens Trivsel, maa det samtidig have i Erin-

dring, at om end Bybefolkningens Tiltagen og de stigende Arbejdslønninger, særlig i Byerne, utvivlsomt have foranlediget et større Forbrug af Smør, saa er ogsaa Forbruget af Margarine tiltaget i ikke ubetydelig Grad, og det maa nu angives til 36—37 Millioner Pund om Aaret, medens det for 5—6 Aar siden kun var 17—18 Millioner Pund om Aaret, altsaa kun halvt saa stort som nu. —

Danmarks Overskuds-Udførsel af Smør i Pund.

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1888—89....	8,899,671	14,595,838	15,055,030	13,162,606	51,713,145
1889—90....	12,137,417	21,297,156	15,469,119	16,589,575	65,493,267
1890—91....	17,205,465	17,675,110	17,948,463	17,725,678	70,554,716
1891—92....	16,363,866	18,368,304	17,985,390	16,337,020	69,054,580
1892—93....	15,578,590	18,072,829	19,955,720	18,571,121	71,778,260
1893—94....	16,117,665	21,152,415	21,936,418	23,541,890	82,748,378
1894—95....	13,516,364	23,261,833	23,219,213	19,997,758	79,995,168
1895—96....	20,844,581	20,517,513	27,615,272	21,289,742	90,267,108
1896—97....	19,285,118	23,780,652	28,954,709	20,279,150	92,299,629
1897—98....	23,207,958	25,752,623	29,977,331	30,016,458	108,954,370
1898—99....	25,811,161	27,736,126	31,460,005	25,071,811	110,079,103
1899—1900..	25,295,198	30,762,385	30,754,230	22,169,079	108,980,892

Den Paastand, man undertiden kan se anført, at Margarinen nu er traadt i Stedet for den samme Vægt Smør tidligere, er derimod langt fra at være rigtig. Der er vel ingen, der vil paastaa, at det stigende Forbrug af Sukker er traadt i Stedet for den samme Vægt Honning eller Sirup. Nej, — det er særlig den brede Befolknings Forbrug, der er tiltaget af Smør og Margarine lige saavel som af Sukker, Petroleum og mange andre Varer. — Ligesom Kørne nu faa meget mere Kraftfoder end tidligere, saaledes forbruger ogsaa hele Befolkningen her i Landet nu meget mere Smør og Margarine end for nogle

Aar tilbage, men et saadant Hjemmeforbrugs Stigning kan ikke angives med nøjagtige Tal fra Aar til Aar.

Af de 5 Millioner Pund, hvormed den hele Smørudførsel er stegen, ses de 4 Millioner at være gaaet til England, medens den femte Million er gaaet til Tyskland, og Exporten til de øvrige Lande kun er lille. Tyskland har faaet henimod 4 Millioner Pund, hvoraf, som det nedenfor skal paavises, Halvdelen har været Daasesmør. Indførselen fra Tyskland har, som det er vist i den første Tabel, kun været lidt over 1 Mill. Pd., saaledes at der nu ses at være nogen Afsætning for Smør herfra til Tyskland foruden den sædvanlige Mængde af et Par Millioner Pund i hermetisk Pakning.

Udførselen af Smør i Daaser.

Til	1895—96	1896—97	1897—98	1898—99	1899—1900
	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.
England.	1.345	1.259	1.382	1.101	1.557
Tyskland	1.976	2.092	1.947	2.235	1.941
Andre Lande	0.815	0.252	0.208	0.238	0.221
Ialt.	4.136	3.603	3.537	3.574	3.719

Udførselen af Smør i Daaser ses kun at beløbe sig til 3.7 Millioner Pund, altsaa kun lidt over 2 pCt. af hele Exporten. Halvdelen angives at være gaaet til Tyskland, for største Delen til Hamborg og Lübeck, 1½ Mill. Pd. er sendt til England og Resten til Østasien, Spanien, Belgien o. s. v.

Det er dernæst af Interesse at undersøge, fra hvilke danske Havne Smørudførselen til England finder Sted, og hvilke Havne der ere af størst og stigende Betydning for Exporten. De i Tabellen Side 571 desangaaende sammenstillede Tal vise, at Exporten fra Kjøbenhavn omtrent er af samme Størrelse nu som for 4 Aar siden,

Udførselen af Smør til England.

Fra	1895—96	1896—97	1897—98	1898—99	1899—1900
	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.	Mill. Pd.
Kjøbenhavn	65.522	68.846	73.196	65.251	66.110
Esbjerg	20.668	23.498	32.077	37.910	42.825
Odense	9.213	8.345	9.281	11.762	10.240
Aarhus	7.718	6.300	8.312	8.359	8.419
Randers	5.073	4.817	5.157	5.006	3.988
Aalborg	2.032	2.729	3.339	3.539	3.599
Svendborg	2.836	3.481	2.747	3.089	2.897
Frederikshavn	1.702	2.371	2.370	2.340	2.664
Horsens	1.422	1.206	1.101	1.322	0.469
Nykjøbing F.	0.966	1.295	0.994	1.133	1.221
Nakskov	0.815	0.782	0.983	1.003	2.097
Nyborg	>	>	>	>	0.082
Ialt	118.867	124.050	139.557	140.894	144.611

og nu kun udgjør lidt over 45 pCt. af Landets samlede Smørudførsel. For Esbjergs Vedkommende er Exporten derimod mere end fordoblet i de sidste 4 Aar, medens Mængden fra de fleste øvrige Havne omtrent er forbleven uforandret, idet dog Odense, Randers og Horsens i Aar have mindre Tal at opvise, hvorimod Exporten fra Nakskov er tiltaget.

Atter i Aar viser Esbjerg sig saaledes at have haft en ret betydelig Stigning i sin Smørexport, og den er nu naaet saa vidt, at der derfra udføres omtrent samme Mængde dansk Smør som fra Kjøbenhavn til England, idet 23.919 Mill. Pd. af den kjøbenhavnske Udførsel var fremmed Smør, medens der fra Esbjerg kun udførtes 1.537 Mill. Pd. af fremmed Oprindelse.

Af hele den samlede Smørudførsel ses i omstaaende Tabel 121.6 Millioner Pund at være angivet at være dansk Produkt, medens 27.7 Mill. Pd. eller c. 18½ pCt. er opført som fremmed Smør, og af dette sidste var 22 Mill. Pd.

Udførselen af dansk og fremmed Smør.

Kvartaler	Dansk Smør Pd.	Fremmed Smør			Ialt Pd.
		Toldberigtiget Pd.	Transiteret Pd.	Til-sammen Pd.	
Oktober 1899..	25,956,423	4,948,162	940,953	5,889,115	31,845,538
Januar 1900..	31,593,193	5,185,286	957,571	6,142,857	37,736,050
April 1900..	34,575,462	5,702,374	1,590,081	7,292,455	41,867,917
Juli 1900..	29,435,379	6,201,263	2,206,577	8,407,840	37,843,219
Aaret 1899-1900	121,560,457	22,037,085	5,695,182	27,732,267	149,292,724

toldberigtiget, og 5.7 Mill. Pd. var rent Transitgods. Med Undtagelse af smaa Poster til forskjellige Lande og 1½ Mill. Pd. til Tyskland, gik den øvrige Mængde af dette fremmede Smør til England, og fra Kjøbenhavn alene, som allerede nævnt, næsten 24 Millioner Pund.

Vil man dernæst søge Rede paa, hvorledes Smørprisen i det nu forløbne Aar har stillet sig i Sammenligning med de foregaaende Aar, finder man, som efterfølgende Tabel over de maanedlige Priser i de sidste 5 Aar viser, at i de første 4 Maaneder vare Priserne sidste Vinter omtrent som forrige Vinter, men i Marts vare de meget lavere end Aaret før. Derimod holdt de sig mærkværdig godt i Maj og steg allerede i Juni, saaledes at Sommerpriserne maa siges at have været ualmindelig gode. I September og Oktober holdt Prisen sig omtrent uforandret og blev en halv Snes Øre lavere end de tilsvarende Maaneder i 1899, men da havde Priserne, som det vil erindres, ogsaa været meget høje, ja saa høje, at det vakte stor Utilfredshed hos Kjøberne i England.

Aarets Gjennemsnitspris blev 95.5 mod 95.65 i 1898—99 og 88.1—91.6 de tre foregaaende Aar, og denne Pris maa efter Omstændighederne betegnes som meget tilfredsstillende.

Grosserersocietetets Topnotering.

Gjennemsuitspris i Øre pr. Pd.

	1895-96	1896-97	1897-98	1898-99	1899-1900
November	98.5	98.0	97.3	99.0	101
December	96.0	100.0	96.8	104.0	104
Januar	97.0	98.5	92.5	96.0	98
Februar	97.8	93.8	94.0	95.0	94
Marts	92.8	89.0	92.0	95.6	89.6
April	81.0	83.4	84.8	87.5	88
Maj	76.4	79.5	77.5	81.3	87.2
Juni	79.5	79.5	76.0	81.4	92
Juli	83.6	82.0	74.3	87.5	92
August	98.0	88.3	80.0	100.2	100.8
September	96.5	96.0	91.6	110.5	99
Oktober	103.8	93.0	99.5	110.3	100.8
Gjennemsnit for hele Aaret . . .	91.6	90.1	88.1	95.65	95.5

lende. Særlig er der Grund til at fremhæve, at Sommerpriserne, som allerede nævnt, vare ualmindelig gode, og at de meget nær vare lige saa høje som Vinterpriserne, nemlig 95.2 i Sommerhalvaaret mod 95.7 om Vinteren, saaledes at der i selve Smørpriserne har ligget en stærk Opfordring til at fodre Køerne lige godt hele Aaret rundt. — Aarets laveste Pris, 84 Øre pr. Pd., noteredes kun 1 Uge i Maj, og den højeste Pris blev 105, som noteredes sidste Uge i Oktober.

Den noterede Pris har været i ret nøje Overensstemmelse med den Pris, som de fleste Mælkerier have faaet Uge efter Uge. Flertallet af Mælkerierne levere nu en ensartet og god Exportvare, der ikke sælges billigere end Topnotering, og særlig mod Aarets Slutning var der uden Tvivl flere Mælkerier, der fik lidt over Topnotering, end der var Mælkerier, som ikke naaede denne; men dermed være naturligvis ikke lagt Skjul paa, at enkelte